

Tvisteløsningsnemnda

Vedtak 72/26

A har ikke rett til stillingsutvidelse etter arbeidsmiljøloven § 14-4 a.

Sakens parter

A, arbeidstaker

B, arbeidsgiver

Nemndas sammensetning

Anne Marie Due, leder

Vetle Wetlesen Rasmussen, YS, fast medlem arbeidstakersiden

Jørgen Hiim Stålhane, Virke, fast medlem arbeidsgiversiden

Vedtaksdato: 24.06.2026

Arkivreferanse: 2026/85

Saksbehandler: Mona Ekelund

Sakens bakgrunn

A er fast ansatt som helsefagarbeider i stilling på 90 prosent i B kommune, for tiden ved [avd].

Den 23.01.2026 krevde A 100 prosent fast stilling etter arbeidsmiljøloven (aml.) § 14-4 a.

B avslo kravet i protokoll 20.03.2026. Arbeidsgiver begrunnet avslaget med at merarbeidet var av et begrenset omfang, spredt, og knyttet til konkrete fraværssituasjoner.

Partene er enige om at har A utført 67,5 timer merarbeid fordelt på ni vakter i beregningsperioden, som er 23.01.2025–22.01.2026.

Sakens dokumenter

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 30.03.2026
- brev av 07.04.2026
- brev av 03.05.2026
- brev av 13.05.2026

B har sendt følgende til nemnda:

- brev av 23.04.2026
- brev av 11.05.2026

Arbeidsgivers syn på saken

B hevder at A ikke kan få medhold fordi merarbeidet ikke er jevnlig utført. Merarbeidet utgjør bare en stillingsprosent på 3,7 basert på et årstimetall på 1846 timer i full stilling. Behovet for merarbeidet har uansett falt bort.

Merarbeidet er ikke jevnlig utført

De ni merarbeidsvaktene er spredt i tid, følger ikke et fast mønster og er knyttet til konkrete fraværssituasjoner.

Ikke lenger behov for merarbeidet

Merarbeidet skyldes sykefravær, permisjon, kurs og midlertidige vakanssituasjoner. Dette er tidsavgrensede behov og dokumenterer ikke et stabilt og varig behov. I tillegg er det igangsatt og delvis gjennomført strukturelle endringer i avdelingen for å tilpasse grunnbemanningen og redusere bruken av merarbeid og ekstravakter:

- politisk vedtak om avvikling av [x] sengeplasser ved [avd 2]
- gradvis nedtak og tilpasning av bemanning til et lavere, men mer effektivt aktivitetsnivå
- prosess for bemanningstilpasning og mulig overtallighet

Det har i beregningsperioden vært et betydelig merarbeidsvolum i avdelingen, fordelt på mange ansatte i hovedsak knyttet til kortvarige og uforutsigbare fravær.

Om arbeidstakers øvrige anførsler

Fortrinnsrett etter aml. § 14-3, generell bruk av deltidsstillinger og samlet merarbeid i virksomheten anses å falle utenfor nemndas vurderingstema i denne saken.

Arbeidstakers syn på saken

A hevder å ha rett til stillingsutvidelse til 100 prosent fordi merarbeidet er jevnlig utført.

Feil beregningsgrunnlag

Arbeidsgivers beregning viser 1846 timer i full stilling, men dette er feil. Det skal trekkes fra fem uker ferie, slik at riktig årstimetall i full stilling er 1668,5 timer.

Arbeidsgiver forsøker å omgå lovens intensjon

Innsendt oversikt viser om lag ni årsverk merarbeid i avdelingen i tidsrommet 24.01.2025–23.01.2026. Det er i hovedsak arbeidstakere på rammeavtaler (ekstravakter) som får tildelt ekstravakter, for å unngå at deltidsansatte får rett til stillingsutvidelse etter § 14-4 a. Dette er en ulovlig konstruksjon som gjør det så godt som umulig å oppnå full stilling, selv om avdelingen har et høyt og stabilt fravær. Dette må tas med i beregningen.

Merarbeidet er jevnlig utført

B velger bevisst å ikke gi arbeidstaker ekstravakter etter aml. § 14-3 andre ledd. Det gjør at arbeidsgiver i neste omgang kan avslå krav om stillingsutvidelse på grunn av manglende jevnlighet. Dette må ses i sammenheng. Det er dokumentert at det er jobbet 5,7 årsverk utover opprettede stillinger og at arbeidstakere på rammeavtale prioriteres framfor egne deltidsansatte.

Dersom aml. § 14-4 a skal gjelde for større stillingsbrøker som 90 prosent, må det tas høyde for at omfanget av merarbeidet er begrenset og at jevnligheten ikke er den samme som for mindre stillingsbrøker.

Behovet for merarbeidet er fortsatt til stede

Tilsendt oversikt viser merarbeid i seksjonen etter at antallet sengeplasser ble redusert. Den utførte organisasjonsendringen har ingen vesentlig påvirkning for behovet for merarbeid. Det var om lag ni årsverk merarbeid ved avdelingen i beregningsperioden.

Nemndas vurdering

Nemnda kan avgjøre tvister om rett til utvidet stilling tilsvarende faktisk arbeidstid etter aml. § 14-4 a:

Deltidsansatte som de siste 12 måneder jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, har rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid i denne perioden, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at behovet for merarbeidet ikke lenger

foreligger. Tolv månedersperioden skal beregnes med utgangspunkt i det tidspunkt arbeidstaker fremmet sitt krav.

Er merarbeidet utført jevnlig?

Nemnda har kommet til at merarbeidet ikke er utført jevnlig.

Det er et vilkår at den deltidsansatte «jevnlig» har arbeidet utover avtalt arbeidstid. Relevante momenter i vurderingen er merarbeidets hyppighet, omfang og stabilitet. Det må være utført et visst merarbeid gjennom hele beregningsperioden, men det kan være opphold i merarbeidet, for eksempel ved fravær som ferie eller sykefravær. Det er eksempelvis ikke nødvendig at merarbeidet er utført ukentlig.

Nemnda har i vurderingen lagt vekt på at A ikke har utført noe merarbeid månedene juni, juli, september, oktober og desember 2025. Selv om A har en høy stillingsprosent og dermed et tett arbeidsprogram i sin faste stilling, er periodene uten merarbeid av et slikt antall, lengde og plassering i beregningsperioden at kravet til jevnlighet ikke anses oppfylt. Nemnda viser til at det i de siste ni månedene av beregningsperioden er tre lengre opphold på mellom ti og elleve uker uten merarbeid. Selv om arbeidstaker i perioden har avviklet noe ferie, har nemnda kommet til at merarbeidet samlet sett ikke kan anses som et uttrykk for et stabilt behov hos arbeidsgiver. A har derfor ikke rett til utvidet stilling etter aml. § 14-4 a.

Anne Marie Due
leder

24.06.2026